

Svenskarna i Hooverville

Svenska immigranter i Seattles Hooverville under Den stora depressionen

Hans Wallengren

Under Den stora depressionen i 1930-talets USA fanns det i eller strax utanför i stort sett varje större stad en eller flera kåkstäder där arbetslösa och socialt utslagna bodde. Dessa kåkstäder kallades för Hoovervilles, med anspelning på president Edgar Hoover, vars politik bland liberaler och vänsterut ansågs bära skulden till depressionen. I Seattle fanns minst åtta Hoovervilles med olika lokala namn, oftast efter den stadsdel i vilken de var belägna, till exempel Louisville Hooverville eller Interbay Hooverville. Den största av dessa kallades rätt och slätt för Hooverville. Denna text kommer att handla om invånarna i Hooverville och framför allt om de reaktioner som de framkallade hos vissa betraktare.

En första del kommer jag att ägna åt en ganska bred socialhistorisk berättelse om Hooverville; om vilka invånarna var, varifrån de kom, hur man försörjde sig, hur relationerna mellan olika etniska eller nationella grupper gestaltade sig och överhuvudtaget om hur livet var organiserat. Detta är en berättelse som i sig förtjänar att lyftas fram och bli berättad – dels eftersom den bryter av mot den gängse bilden av svenska invandrare i USA och dels eftersom den i allt väsentligt kan förväntas vara okänd för en svensk och svenskamerikansk allmänhet.

Mitt huvudsakliga syfte är emellertid att söka förstå och kontextualisera å ena sidan den avsky och å andra sidan den medömkan och de romantiserande föreställningar om svenskhet som kåkstädernas svenskättade invånare kom att framkalla hos svenska betraktare och inom vissa svenskamerikanska kretsar. Detta ämne kommer med hjälp av samtida svensk och svenskamerikansk press att behandlas i en andra del. Här kommer jag avslutningsvis också att föra en kort diskussion om hur dessa reaktioner kan säga oss någonting om varför historien om svenskarna i Hooverville aldrig kommit att ingå i den Stora berättelsen om den svenska amerikaemigrationen.

Seattle under 1930-talet

Under slutet av 1920-talet var Seattle på det hela taget en ganska välmående stad med ett tämligen diversifierat näringsliv, till exempel fiske med tillhörande konservindustri, skeppsvarv och annan tung mekanisk industri, en omfattande skogs-, trä och byggnadsindustri plus en stor naturlig hamn vars svängande kranar och livliga trafik till och från jordens alla

hörn indikerade goda tider. Vid folkräkningen 1930 hade staden 365 000 invånare av olika etnisk och nationell bakgrund. 80 000 (22 procent) var födda utomlands. Svensk- och norskfödda toppade den listan med ungefär 10 000 var (tillsammans cirka fem procent), därefter kom kanadensare med cirka 16 000. Antalet japanfödda var 5 000, danskar 2 000 och finländare ungefär lika många. Cirka 4 000 var av afrikanskt ursprung. Många, kanske de allra flesta, av norrmännen arbetade inom fiskeindustrin. Det gjorde också många av svenskarna, men dessa tycks i jämförelse med norrmännen ha haft en bredare spridning över olika branscher. Det stora flertalet av de nordiska immigranterna i Seattle hade arbetaryrken, och en stor del av dessa, i synnerhet norrmännen, bodde i den gamla fiskar- och arbetarstadsdelen Ballard norr om stadens centrum, vilken fram till 1907 varit en egen stad. Fram på 1930-talet fanns i Seattle även en växande nordiskättad medelklass, många av dessa också på adresser i Ballard, men också i andra mer mondäna förstäder norr om den så kallade Kanalen.¹

Sedan sekelskiftet 1900 hade Seattles historia varit präglad av politisk radikalism och en stark arbetarrörelse. Denna hade växt explosionsartat, i synnerhet under andra hälften av 1910-talet, då antalet medlemmar i den fackliga rörelsen ökat från 15 000 till 60 000 1919, samma år som den i amerikansk arbetarhistoria berömda generalstrejken i Seattle ägde rum, en strejk som markerade rörelsens höjdpunkt. Det var också under den här perioden som den syndikalistiska organisationen *Industrial Workers of the World* (IWW) var som starkast. Särskilt starka var man bland skogsarbetare och bland arbetare med mobila yrken, till exempel rallare, båda kategorier bland vilka det fanns många nordiska invandrare. IWW blev emellertid nästan helt utslaget efter generalstrejken 1919 och de närmaste årens förföljelser av vänsteranhängare, en period som gått till historien som *the Red Scare*, vilken kraftigt bidrog till att försvaga arbetarrörelsen i hela USA.²

Seattle drabbades sedermera hårt av Den stora depressionen, och mellan 1930 och 1935 steg arbetslösheten från nio till tjugofem procent.³ Även om hemlöshet på intet vis var något nytt fenomen, utan kan följas som en röd tråd genom USA:s hela historia fram till idag, kom hemlösheten att öka drastiskt under 1930-talet. Detta hade inte bara sin direkta grund i depressionen, utan också i den så kallade Dust Bowl-katastrofen i Präriestaterna, som

---

¹ *The Norwegian-American Historical Association on Line*, https://www.naha.stolaf.edu/pubs/nas/volume30/vol30_02.htm (9/2 2016) och Calvin F. Schmid, *Social Trends in Seattle*, Seattle 1944, s. 98 ff, s 106 ff, s 130ff.

² Terry R. Willis, *Unemployed Citizens of Seattle, 1900–1933. Hulet Wells, Seattle Labor, and the Struggle for Economic Security*, Seattle 1997, kap. III & IV.

³ Randal Gravelle, *Hooverville and the Unemployed. Seattle during the Great Depression*. Seattle 2015, s. 15.

genererade ett par miljoner hemlösa, av vilka en stor del flydde västerut, huvudsakligen till Kalifornien.⁴

Också i Seattle fanns vid tiden en lång historia av kåkstäder och hemlöshet. Till exempel fanns det under det tidiga 1900-talet kåkstäder på de utdikade tidvattenfälten närmast havet i de sydvästra delarna av staden och på Harbor Island vid Duwamishflodens mynning. Under första hälften av 1930-talet hade antalet kåkstäder ökat till åtminstone åtta stycken, de flesta i de södra delarna av staden. Den största av dessa var belägen alldeles invid vattnet, strax söder om stadskärnan, på en öde skräptomt där det gamla skeppsvarvet ”Skinner & Eddy” hade legat fram till början av 1920-talet. Det var denna kåkstad som kallades Hooverville och det var en av de största kåkstäderna i USA under Den stora depressionen.⁵

Seattles Hooverville – en väldokumenterad kåkstad

Det sägs ofta att de fattigaste bland de fattiga tenderar att lämna få källor efter sig. Detta påstående stämmer inte alls för Seattles Hooverville, som förmodligen är en av de mest väldokumenterade kåkstäderna i USA under perioden. En av de bästa källorna är en masteruppsats i sociologi från 1935, *Hooverville: A Study of Homeless Men in Seattle*, författad av den då blott tjugotreårige masterstudenten Donald Francis Roy vid University of Washington.⁶ Roy, som uppenbarligen var starkt inspirerad av Chicagoskolans undersökningsmetoder och sociala patos, köpte en kåk i Hooverville för femton dollar och levde där under tre månader våren 1934. Tiden ägnade han åt att göra intervjuer och direkta observationer samt inte minst åt att producera en stor mängd socialstatistik. Han konstruerade även en karta över Hooverville, vilken sedermera skulle komma att ligga till grund för den officiella folkräkningen 1940.⁷ Två övriga källor till vår kunskap om Hooverville bör nämnas. Dels en skildring av vardagslivet i Hooverville, skriven av dess inofficielle borgmästare Jesse Jackson, en elvasidig berättelse bevarad i original på Public Library i Seattle.⁸ Dels en serie reportage i de arbetslösas tidning, *Unemployed Citizen*, från vintern 1932–1933, ”Studies in

---

⁴ Ang. Dust Bowl-katastrofen, se t.ex. Shelly Schwartz, *History of the Dust Bowl*, <https://www.thoughtco.com/dust-bowl-ecological-disaster-1779273> (15/9 2016).

⁵ Ang. kåkstäder och hemlöshet i Seattle under 1920-talet, se Willis 1997, s. 180ff och Gravelle 2015, s. 40.

⁶ Donald Francis Roy, *Hooverville: A Study of Homeless Men in Seattle*, opubl. MA thesis, University of Washington 1935.

⁷ Roy 1935, s. V.

⁸ Jesse Jackson, *The Story of Hooverville, in Seattle* (1935), opubl. skiss, Seattle Public Library. Berättelsen finns också tillgänglig i en längre version, skriven tidigt 1940-tal, utgiven som ett appendix till Schmid 1944, hädanefter refererad till som Jackson 1944.

Rugged Individualism”, författade av en annan tjugotreåring, journalisten Selden Menefee, som också innehåller flera intervjuer med invånare i Hooverville.⁹

Emellertid är det slående i hur liten grad Seattles kåkstäder blivit föremål för akademisk forskning. Undantaget är historikern Terry R. Willis doktorsavhandling från 1997 om arbetarrörelsen och arbetslösheten i Seattle mellan 1900 och 1933, i vilken han ägnar delar av ett kapitel åt Hooverville och hemlöshet.¹⁰ Berättelsen om Hooverville finns dock grundligen och nyligen återgiven av en historielärare från Seattle, Randall Gravelle, i boken *Hooverville and the Unemployed. Seattle During the Great Depression*.¹¹ Precis som Willis studie baserar sig Gravelles bok huvudsakligen på texterna av Jackson och Roy, men också på pressmaterial och material från kommunala myndigheter. En del källmaterial, foton, kartor och diverse samtida material, har också tillgängliggjorts på nätet genom University of Washingtons internetbaserade projekt *The Great Depression in Washington State*, vilket även innehåller en del berättande texter om Hooverville, författade av studenter.¹² Inte i någon av dessa källor har emellertid de nordiska immigranterna i Hooverville ägnats någon uppmärksamhet annat än i förbigående.

Hooverville

Kåkstadens invånare

Kåkarna på det gamla varvsområdet hade börjat dyka upp under hösten 1931. Polisen brände ner dem två gånger i snabb följd, men efter att ha byggts upp en tredje gång accepterades de motvilligt av de kommunala myndigheterna.¹³ De blev också fler, och efter några år hade antalet ökat från några dussin till över femhundra, vilka som mest kan ha bebotts av ungefär tolvhundra personer. Mot slutet av 1930-talet minskade antalet invånare och på våren 1941, när kåkarna evakuerades och slutligen brändes av myndigheterna, fanns det troligtvis bara något hundratal invånare kvar. Antalet bosatta varierade också under loppet av ett år. På somrarna sjönk invånarantalet med bortemot hälften, då många gav sig iväg för att leta efter tillfälliga jobb, till exempel som jordbruksarbetare på den omkringliggande landsbygden.¹⁴

---

⁹ Selden Menefee, ”Studies in Rugged individualism” I–VIII i *Unemployed Citizen*, dec 1932 – jan 1933.

¹⁰ Willis 1997, s. 185ff.

¹¹ Gravelle 2015.

¹² ”Hoovervilles and Homelessness”, i *The Great Depression in Washington State Project* (2009), University of Washington.

¹³ Hoovervilleborna gjorde en överenskommelse med stadsmyndigheterna 1932. Kåkarna kunde accepteras av myndigheterna såvida Hoovervilleborna lovade att följa vissa regler gällande sanitet och brandskydd. Jackson 1944, s. 287 och Gravelle 2015, s. 55.

¹⁴ Jackson 1944, s. 289.

Hooverville utgjorde i sin tur en del av, eller snarare ett annex till, ett större och mer omfattande slumområde eller ”Hobohemia”. Begreppet myntades av sociologer från Chicago under 1920-talet och åsyftar sådana nergångna, ofta semicentrala bostadsområden i städerna där hemlösa migrantarbetare, *hobos* (luffare, min övers.), vistades.¹⁵ Ett Hobohemia var till stor del ett inackorderingsområde bestående av billiga hotell och enkla pensionat, ofta med sovsalar, så kallade *flop houses*, men det var också ett område där de hem- och arbetslösa hade tillgång till soppkök och andra välgörenhetsinrättningar, privata arbetsförmedlingar, informationsutbyten och social interaktion i största allmänhet.¹⁶ Förutom migrantarbetare utgjorde Hobohemia också hem för andra marginaliserade grupper och individer, såsom ”criminals on the run, radicals in hiding, family deserters, chronic alcoholics, thieves, murderers, rapists, and various down-and-outs embarrassed by their failures all mingled together, each contributing to the main stem’s distinct subcultural milieu”, för att citera historikern Todd Depastino.¹⁷

Seattles Hobohemia, eller ”Skid Road” vilket var dess lokala namn, hade sitt centrum i den äldre sydvästra delen av stadskärnan runt Pioneer Square, med Hooverville som utpost vid kajerna i sydväst. I strategisk närhet, alldeles vid gränsen av området och bara något kvarter från Hooverville, fanns också järnvägen med sina tre transkontinentala linjer, vilka ”whistled daily invitations to see the countryside”, som Roy uttrycker det.¹⁸

De tre huvudkällorna till vår kunskap om Hooverville (Roy, Jackson och Menefee) ligger väl i linje med varandra när det gäller den sociala karaktäristiken av Hooverville. Nästan alla invånarna var män. Roys undersökning, som jag även kontrollerat mot 1940 års folkräkning, redovisar även ett litet antal kvinnor. Enligt överenskommelsen med de lokala myndigheterna var kvinnor och barn dock förbjudna att vistas i Hooverville. Området var, vilket antecknats på folkräkningsblanketterna, en ”non family area”, något som för övrigt rimmar väl med det faktum att bara femton procent av männen i Roys undersökning någonsin hade varit gifta.¹⁹ Detta trots att Hoovervillborna var påfallande gamla, de flesta mellan fyrtio och sextio år, tolv procent äldre än så. Den äldsta invånaren enligt 1940 års folkräkning var en invandrad åttioåring från Norge vid namn Helger Helgerson. I Roys studie är bara tretton procent av invånarna under trettio år och endast ett fåtal under tjugo. Exkluderar vi en

---

¹⁵ Nels Andersson, *On Hobos and Homelessness. Edited and with an Introduction by Raffaele Rauty*, Chicago & London 1998, s. 8 och Todd Depastino, *Citizen Hobo. How a Century of Homelessness shaped America*, Chicago & London 2003, s. 88.

¹⁶ Anderson 1998, s. 50.

¹⁷ Depastino 2003, s. 79.

¹⁸ Roy 1935, s. 21.

¹⁹ Roy 1935, s. 72.

handfull barn, en kategori som helt saknades i Roys räkning 1934, sjunker andelen Hoovervillebor under trettio år till ynka fem procent 1940.²⁰

Majoriteten av Hoovervilleborna (sjuttiofem procent 1934 och sjuttio procent 1940) var invandrare och bara en tiondel av dessa hade blivit amerikanska medborgare. Detta trots att de flesta av de invandrade männen i Hooverville hade invandrat till USA redan när de var mellan femton och trettiofyra år, alltså under de stora immigrationsvågorna vid tiden före det första världskriget. De invandrade Hoovervilleborna kom från ungefär trettio olika länder, de flesta europeiska. Filippinerna var det vanligaste ursprungslandet både 1934 och 1940, med ungefär en fjärdedel av alla Hoovervillebor. Enligt både Roy och folkräkningen 1940 var Sverige det näst vanligaste ursprungslandet. Härifrån härstammade mellan femton och tjugo procent av de invandrade Hoovervilleborna. Andelen nordiskfödda män var sammanlagt fyrtio procent. Såväl Roy som 1940 års folkräkning tar också upp ett smärre antal mexikaner och afroamerikaner (runt fem procent vardera). Tabellen nedan visar antalet Hoovervillebor födda i de nordiska länderna och som andel i förhållande till alla Hoovervillebor.²¹

Tabell 1. Hoovervillebor födda i nordiska länder

	1934	1940
Sverige	13% (77)	11% (50)
Norge	8% (50)	8% (34)
Finland	8% (45)	8% (35)
Danmark	1% (4)	1% (5)
<u>Alla Hoov.</u>	<u>100% (592)</u>	<u>100% (443)</u>

Källor: Folkräkningen 1940 och Roy (1935), s. 44.

Påpekas bör att båda räkningarna genomfördes på våren, då ett okänt antal boende kan ha lämnat Seattle för att söka sommarjobb. Detta kan givetvis ha haft en viss betydelse för ålderssammansättningen, men knappast för den etniska eller ”nationella” sammansättningen i Hooverville.

Nästan alla Hoovervillebor var arbetslösa och hade dessutom varit så en längre tid, särskilt 1940 då de enligt folkräkningen allt som oftast hade varit arbetslösa i flera år. De

²⁰ Roy 1935, kap. IV och Folkräkningen 1940, *Official 1940 Census Website*, National Archives: Dearborn, Seattle, King County, Washington, ED 40-267, Block 11.
http://1940census.archives.gov/search/?search.result_type=description&search.state=WA&search.county=King+County&search.city=Seattle&search.street=Dearborn#searchby=location&searchmode=browse&year=1940 (1/10 2016).

²¹ Folkräkningen 1940 och Roy 1935, kap. IV.

flesta invånarna kan karaktäriseras som oskolade arbetare med bakgrund i diverse branscher. Enligt Roys undersökning hade så många som tjugofem procent av Hoovervilleborna haft olika arbeten inom skogsindustrin. En annan stor grupp, runt tjugo procent, bestod enligt Roy av före detta järnvägsarbetare. En stor majoritet av filippinierna hade arbetat på konservfabriker eller som jordbruksarbetare. Jord- eller lantbruksarbete verkar också ha varit huvudsysselsättningen för den lilla gruppen mexikaner.²²

Enligt folkräkningen 1940 faller de nordiskfödda Hoovervilleborna väl in i det generella mönstret. Sextio procent av norrmännen, femtio procent av finländarna och tjugofem procent av svenskarna hade arbetat i skogen. En lika stor andel av de svenska invandrarna hade varit anställda av järnvägsbolag, de flesta gissningsvis rallare. Värt att notera är också det faktum att ingen av de nordiskfödda Hoovervilleborna, enligt folkräkningen 1940, hade deltagit i något av de olika arbetsprogram som varit knutna till *the New Deal*. Detta torde i huvudsak ha berott på att nästan ingen var amerikansk medborgare.²³

Livet i Hooverville

För de boende i Hooverville tycks vardagen till stor del ha bestått av ett evigt sökande efter mer eller mindre tillfälliga arbeten. Majoriteten fick i huvudsak dock förlita sig helt på olika slag av välgörenhet för sitt uppehälle, och hade som rutin att varje dag rätta in sig i köerna till soppköken på Skid Road. Bland de olika kyrkor som var aktiva i välgörenhetsarbetet fanns för övrigt flera nordiska invandrarsamfund.²⁴ Att tigga överbliven mat från livsmedelsaffärer och köttmarknader spelade enligt Roy också en viktig roll för många Hoovervillebor. Även stadens soptippar besöktes regelbundet av människor från kåkstäderna i jakten på mat. Eftersom Hooverville var beläget vid vattnet fanns det också möjligheter till fiske.²⁵

Kåkarna, som till exempel kunde vara byggda av drivved, korrugerad plåt, lump och gamla trälårar, bestod vanligtvis bara av ett litet rum. Om somrarna stängdes en stor del av kåkarna eftersom deras ägare hade tagit sig ut på landet för att söka arbete. Givet att det totalt fanns runt ett halvt tusen kåkar i Hooverville och att det under vinterhalvåret bodde en bit över tusen män i området, bör det i genomsnitt ha bott nästan två personer per kåk. Varje kåk hade någon typ av spis, ibland tillverkad av gamla bensintankar från bilar. Det fanns inget rinnande vatten. Urinering gjordes för det mesta mellan kåkarna och för övriga behov

---

²² Roy 1935, s. 60ff och Folkräkningen 1940.

²³ Folkräkningen 1940.

²⁴ Till exempel "the Millionaire Club", se Anders Johansson, *Amerika. Dröm eller mardröm?*, Kalmar 1996, s. 207ff och "the Compass Mission", se *Svenska Journalen*, 2/11 1932.

²⁵ Roy 1935, s. 81; Jackson 1944, s. 289; Menefee, *Unemployed Citizen*, 16/12 1932.

användes smala gångbroar som ledde ut över vattnet samt några få utedass. Någon elektricitet fanns inte i området. Däremot en stor mängd råttor.²⁶

I viss mån var livet i Hooverville ändå ganska väl organiserat. Redan från början fanns en självutnämnd borgmästare, en tidigare skogshuggare, den förut nämnde Jesse Jackson. Vid hans sida fanns ett råd bestående av sex män, vilka hade valts på ett allmänt möte. Man hade också utsett en postmästare, en renhållningspatrull och en inofficiell polisorganisation, den senare ledd av en afroamerikan vid namn Reuben Washington. Borgmästaren och polismästaren försökte tillsammans att reda ut och beivra smärre bråk och brottslighet. För mer brådskande och grövre fall fanns det en telefon tillgänglig för borgmästare Jackson i en närbelägen fastighet, från vilken han kunde ringa stadspolisen.²⁷

Det vanligaste brottet i Hooverville tycks ha varit olika typer av stöld. Området var emellertid på intet vis befriat från våld, vilket lätt kan bekräftas genom en sökning i *Seattle Times* från perioden. Knivdåd och misshandel var gängse och det förekom även mord och dråp. Gräl startades ofta under influens av alkohol, som enligt Jackson var den vanligaste underliggande orsaken till våld och asociala aktiviteter. Självmord var ganska vanliga.²⁸

Enligt Roy var en del Hoovervillebor medlemmar i kommunistpartiet, men deras aktiviteter i Hooverville begränsades till ”the passing of circulars and canvassing for subscriptions to party periodicals”.²⁹ Vid åtminstone ett tillfälle verkar det dock ha förekommit någon form av politiskt möte i någon av kåkarna. Enligt ett nummer av *Seattle Times* stormade polisen veckan före jul 1935 en bostad i Hooverville och arresterade nio män och beslagtog en del kommunistisk litteratur och dokument.³⁰ Den kommunistiska Seattletidningen *Voice of Action* nämner även att det i ett tidigt skede ska ha förekommit någon form av demonstration mot förhållandena i Hooverville och Skid Road, med krav på bland annat matkuponger. Demonstrationen tycks dock inte ha fått någon vidare tillslutning. Även en av Menefees informanter talar om en demonstration som ska ha organiserats av kommunister 1932, i det fallet endast med ett ”par dussin” deltagare.³¹ Både Roy och Jackson understryker att intresset för politik var lågt i Hooverville, speciellt bland invandrarna som, enligt Jackson, ”don’t take much stock in politics”. Roy visste dock att tillägga att de flesta

---

²⁶ Roy 1935, s. 34; Jackson 1944, s. 286, 289; Menefee, *Unemployed Citizen* 25/11, 2/12 1932 och 20/1 1933.

²⁷ Roy 1935, s. 77ff, 90; Jackson 1944, s. 291; Gravelle 2015, s. 56.

²⁸ Roy 1935, s. 90ff; Jackson 1944, s. 293; Gravelle 2015, kap. 14. Äldre nummer av *Seattle Times* finns numera tillgängliga och sökbara på internet.

²⁹ Roy 1935, s. 93.

³⁰ *Seattle Times*, 14/12 1935. Sex av männen släpptes senare fria och tre ställdes inför US Immigration Bureau för att få sina medborgarskap prövade (samma artikel).

³¹ *Voice of Action*, 7/6 1933; Menefee, *Unemployed Citizen* 20/1 1933.

Hoovervillebor ”were convinced that some form of socialism [was] both desirable and inevitable”.³²

Segregation och etniska spänningar?

Roy ger, trots all uppenbar misär, en ganska positiv bild av stämningen i Hooverville, vilken han överlag uppfattade som tolerant, öppen och vänlig. Han tyckte sig till exempel se väldigt få tecken på rasism, och pekade också på förekomsten av etniskt blandade hushåll, ett fenomen som även är synligt i 1940 års folkräkning, till exempel hushåll bestående av afroamerikaner och euroamerikaner. Detta betyder dock inte att etnisk segregation var ett ickeexisterande fenomen i Hooverville. Roy noterade att mexikaner och filippinier levde tillsammans i sina egna respektive kvarter, något som han emellertid uteslutande tolkade som en fråga om språkförbistring.³³

Frågan om huruvida de nordiskfödda Hoovervilleborna också bodde i segregerade enklaver har inte undersökts av Roy. På hans tidigare omtalade karta finns tretton ”kvarter” markerade. Eftersom kartan också användes vid folkräkningen 1940, är det möjligt att få en ganska god bild av hur grupper med varierande etniska och nationella bakgrunder var fördelade över kåkstaden. Det visar sig då mycket riktigt att det fanns ett fåtal sammanhängande kvarter med anmärkningsvärt hög andel filippinier. Å andra sidan fanns det filippinier i alla kvarter förutom två. De flesta mexikanerna bodde också för sig. De nordiskfödda invånarna följde olika mönster. Svenskarna var utspridda över hela Hooverville med viss ansamling i de centrala delarna. Norrmännen bodde också tämligen utspridda, om än med någon koncentration i det nordvästligaste kvarteret. Finländarna däremot, bodde nästan samtliga i två av de tre kvarteren invid vattnet – ett område där också många filippinier bodde. Detta var troligtvis det sämsta området i Hooverville just på grund av närheten till vattnet, vilket enligt Roy ofta svämmade över i samband med kraftiga tidvatten, i synnerhet vintertid.³⁴ Att finländarna tenderade att bo i den mest ohälsosamma delen av Hooverville kan möjligen kopplas till det faktum att finska arbetare ofta var stigmatiserade i USA. Här kan då nämnas att det sedan 1910-talet faktiskt fanns en mindre kåkstad i Seattle kallad ”Finn Town” eller ”Little Finland”, ett område där majoriteten av de boende utgjordes av fattiga finska arbetarfamiljer. Förekomsten av Finn Town, precis som tendensen till finsk enklavisering i Hooverville, skulle alltså mycket väl kunna tolkas som tecken på stigmatisering och

---

³² Roy 1935, s. 93 (citatt); Jackson 1944, s. 292. Roys uppfattning om Hoovervillebornas politiska åsikter tycks i stort sett delas av Menefee, se denne i *Unemployed Citizen* 25/11 1932.

³³ Roy 1935, s. 92ff.

³⁴ Roy 1935, s. 21.

andrafiering av finska invandrare – detta i samma mån som det faktum att finska invandrare vid tiden stod för den överlägset högsta självmordsfrekvensen bland de europeiska invandrarna i Seattle.³⁵

Svenskamerikanernas och svenskarnas bild av Hooverville

”Det är människor som vi skäms för”

Att kåkstäderna i Seattle var impopulära, särskilt bland stadens medel- och överklass, är ganska uppenbart. Under åtminstone andra hälften av 1930-talet pågick en enveten kamp ledd av handelsföreningar och organiserade husägare för att övertyga de lokala myndigheterna om nödvändigheten av att låta utrymma kåkstäderna. Detta med hänvisning till de miserabla sanitära förhållandena, kåkstädernas fulhet och risken för fallande huspriser i angränsande bostadsområden.³⁶ I en uppsats från University of Washingtons projekt om Seattle under Den stora depressionen studeras hur man skildrade Hooverville och Hoovervilleborna i *Seattle Times*. Författaren visar hur Hoovervilleborna ofta demoniserades i nyhetsrapporteringen. De framställdes inte bara som tjuvar och förbrytare, utan också som farliga kommunister och samhällets fiender nummer ett. Ofta sattes deras invandrarbakgrund i fokus, samtidigt som antalet afroamerikaner och *colored*, till exempel mexikaner och filippinier, starkt överdrevs. Parallellt med demoniseringen förekom ibland också en romantiserande bild av Hoovervilleborna som godtrogna och humoristiska – en bild där de alltså återigen utmålades som annorlunda och avvikande.³⁷

Hur såg man då på Hoovervilleborna bland svenskamerikaner i Seattle, och vilken bild av Hooverville och utblottade svenskamerikaner i Seattle nådde till äventyrs ända bort till Sverige? Jag har undersökt de två svenskamerikanska tidningar som gavs ut i Seattle under perioden 1931 till 1941, *Svenska Tribunen* och *Svenska Journalen*, den förra även under namnet *Pacific Tribunen* och den senare med ändrat namn till *Svenska Posten* under senare delen av 1930-talet. *Svenska Tribunen* hade en konservativ och starkt antisocialistisk politisk

---

³⁵ Angående stigmatisering av finska invandrare i USA, i synnerhet arbetare, se Raija Taramaa, *Stubborn and Silent Finns with "Sisu" in Finnish-American Literature. An Imagological Study of Finnishness in the Literary Production of Finnish-American Authors*, Oulu 2007, s. 129, 132. Om den alldeles nyligen arkeologiskt undersökta Finn town i Seattle, se Alicia B. Valentino et al., 2016a, South Magnolia CSO Project, Seattle, King County, Washington, Results of Data Recovery at 45-KI-1200, ESA Project Number D210630.02. Ang. självmordsfrekvenser, se Schmid 1944, s. 211.

³⁶ Gravelle 2015, s. 194 ff och Valentino 2016b, *Tracing Change at Seattle's Finntown*, föredrag på YouTube, 27/1 2016, King County WTD, <https://www.youtube.com/watch?v=tUD5PBJ4Oqg> 19:05-19:55 (17/9 2016).

³⁷ Joey Smith, "A Tarpaper Carthage. Interpreting Hooverville", i *The Great Depression in Washington State Project*, University of Washington 2009. http://depts.washington.edu/depress/hooverville_seattle_tarpaper_carthage.shtml (1/3 2016).

hållning, medan *Svenska Journalen* snarast skulle kunna betecknas som vänsterliberal. Dessutom har jag undersökt några svenska dagstidningar.³⁸

Första gången Hooverville omnämndes i den svenskamerikanska pressen var på våren 1933, efter att Kooperativa förbundets veckomagasin i Sverige, *Konsumentbladet*, publicerat en artikel med titeln ”Avskrädets folk”. Artikeln är skriven av redaktören för *Svenska Journalen* i Seattle, Harry F:son, ”Fabbe”, och återpublicerades sedermera i *Svenska Journalen*. Här får vi veta att Fabbe tillsammans med en svenskamerikansk författare och äventyrare, John Utterström, varit och filmat i Hooverville och att filmen hade skickats till Sverige för att visas på biograf. Filmen skulle enligt Fabbe ”göra svenskarna förvånade över denna bild av det rika Amerika”. Tyvärr har jag inte kunnat få bekräftat om filmen någonsin visats. Den bild som förmedlas i artikeln är bilden av total misär. I Hooverville rådde sålunda enligt Fabbe ”ett stumt, förtvivlat, grinande elände. Smutsiga paltor, plockade ur soptunnor, är klädedräkten. Avskräde från samma ort är maten” och så vidare i flera och liknande ordalag.³⁹

Ett mer uppmärksammat besök i Hooverville gjordes av den relativt välkända svenska författaren Anna-Lenah Elgström, socialdemokrat och starkt engagerad i den svenska kvinnorrörelsen. Hösten 1933 reste hon runt i USA på ett svenskt kulturstipendium för att tala om svensk litteratur och det moderna Sverige. Till Seattle, dit hon inbjudits av Svenska kulturföreningen, anlände hon i september. Olyckligtvis blev hon sjuk alldeles efter ankomsten så hennes program fick kortas ner väsentligt. Förutom att ge föreläsningar på en IOGT-loge, besökte hon Swedish Hospital, University of Washington och så Hooverville, där hon ledsagades av den svenskamerikanske journalisten och restaurangägaren ”Gus” Backman. Efter besöket i Hooverville publicerade hon en artikel i en svensk tidning, vilken återpublicerades i *Svenska Journalen*.⁴⁰ Precis som i Fabbes artikel var det misären som hamnade i fokus, men hon refererar också i starkt värdeladdade termer till en del samtal som hon hade med svenska invandrare i Hooverville. Vi får sålunda veta att de skandinaviska Hoovervilleborna, till skillnad från andra grupper och den stora nöden till trots, hela tiden tycktes sträva efter ”ordning och trivsel”, till exempel genom att ”placera ett par små

---

³⁸ *Socialdemokraten* 1933–1935, *Ny Tid* dec. 1933, *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning* 1933–1934.

³⁹ *Svenska Journalen* 9/3, 8/6 1933.

⁴⁰ Det framgår tyvärr inte i vilken svensk tidning som hon publicerade sin artikel. Jag har letat i *DN*, *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning*, *Ny Tid*, *Stockholms Tidningen* och *Socialdemokraten*, men utan att finna den. Den återpublicerade artikeln finns i *Svenska Journalen* 5/4 1934. Om hennes resa i USA, se *Svenska Journalen* 17/8 1933, *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning* och *Ny Tid* 12/12 1933. Efter sin hemkomst skrev hon också två böcker om sin USA-resa, *Hollywood inifrån* och *USA i örnens tecken*, båda utgivna av Bonniers (Stockholm) 1934. Den senare innehåller ett kapitel om kåkstäder i USA och beskriver Hooverville i Sacramento och Seattle. Beskrivningen av Seattles Hooverville är ungefär densamma som i den nedan citerade artikeln från *Svenska Journalen*.

blommor i konservburkar vid dörren”. Hon noterade vidare att skandinaverna, speciellt svenskarna, ständigt gjorde tappra försök ”att inte ge upp, att inte sjunka ner i kaos och omänsklighet”, tillstånd och stämningar som underförstått präglade övriga grupper. Misären syntes henne också något mindre än i Sacramentos Hooverville, som hon tidigare besökt under sin resa, något som hon visste att sätta i samband med att andelen skandinaver var högre i Seattles Hooverville.⁴¹

Båda de refererade artiklarna, Fabbes och Elgströms, faller väl in i det mönster av svartmålande berättelser om svenska emigranters öden som varit vanliga i Sverige ända sedan massemigrationens dagar under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal, men som skulle komma att förändras i positiv riktning under 1930-talet.⁴² Med sitt framhävande av svenskars (och skandinavers) strävan efter trivsel och ordning i misären faller Elgströms bild emellertid också väl in i det slag av romantiserade svenskhetsföreställningar som var legio under perioden och som hade långa historiska rötter. Här lyser för övrigt även rastänkandet igenom. Detta när hon i ett samtal med en invandrad skåning i Hooverville, kontrasterar dennes vemod och rörande hemlängtan mot anblicken av ”ett gäng negrer, vilka höllo på att slå upp ett skjul tvärs över vägen, det kändes som en lättnad att se deras sorglösa ansikten, de, vilka inte voro ens egen ras och ens eget blod.” Då hon så hör skåningen kommentera synen med att ”alla sorters människor kommer hit – även dom som ingen ordning vill ha, så som vi alla fall är vana vid”, blir Elgström ”varm om hjärtat att höra den omedvetna rasambitionen i hans svensk-amerikanska röst”.⁴³

Hur som helst. *Svenska Tribunen* reagerade mycket argt på Elgströms artikel och menade att det bara fanns ett ytterst litet fåtal svenskar i Hooverville: ”dessa människor är inte representativa för svenskamerikanerna. Detta är människor som vi skäms för.” Och i stället för att fästa sig vid dessa, ansåg *Svenska Tribunen* att Elgström borde ha lyft fram ”den stora svenska allmänheten som är en prydnad för vår stad” och pekat på ”dess präktiga föreningar, kyrkor och kultur – den kultur som icke ligger fördunklad i öglaset – deras finfina villor, präktiga bostäder o.s.v. ad finitum. Men till Hooverville måste hon!” Tidningen refererar också till ”brev från tidningar ute i östern och från äkta svensksinnade personer av rang som frågar vad i all världen man har för svenskar härute och varför man tolererar smutskastning över ett så ädelt folk som det svenska”. Artikeln avslutas med en efterlysning av svenska

---

⁴¹ *Svenska Journalen* 5/4 1934.

⁴² Martin Alm, *Americanitis: Amerika som sjukdom eller läkemedel. Svenska berättelser om USA åren 1900–1939*, Lund 2002, s. 77ff; Ann-Kristin Wallengren, *Välkommen hem Mr Swanson. Svenska emigranter och svenskhet på film*, Lund 2013, s. 21 ff, 74ff.

⁴³ *Svenska Journalen* 5/4 1934.

journalister och författare som i stället ville ”beskriva något vackert och ädelt. Varför sitta ner bland luffare och magra katter när det finns så oändligt mycket stort och vackert att beskriva bland ordentligt folk?”⁴⁴

Det ramaskri som uppsteg ur *Svenska Postens* insändarspalter vintern 1938 måste också nämnas, även om det bara indirekt handlar om just Hooverville. Skriet var en kollektiv respons på en artikel i *Stockholms Tidningen*, vilken återpublicerats i *Svenska Posten* och där det hävdats att femtontusen svenskamerikaner i och runtom Seattle levde sina liv i djupaste fattigdom och misär – ”utan förbindelse med hemlandet och med sina släktingar där hemma.” Det är osäkert varifrån *Stockholms Tidningen* fått sin information, vars siffror naturligtvis var kraftigt överdrivna. Enligt artikeln planerades en ”räddningsaktion” av en småländsk kyrkoherde, Julius Wellhagen, med syfte att förmå dessa utarmade stackare att återvända till Sverige, eller åtminstone hjälpa dem att etablera kontakt med sina släktingar.⁴⁵

Överdrifterna i artikeln är naturligtvis intressanta, och ligger väl i linje med den ovannämnda traditionen av negativa bilder av amerikaimmigranternas öden. Än mer intressant är emellertid den extraordinärt starka reaktion som uppenbarligen uppstod hos många svenskamerikaner då artikeln återpublicerats i *Svenska Posten*. Tidningen fylldes snabbt av helsida efter helsida med arga insändare.⁴⁶ Parallellen till *Svenska Tribunens* reaktion på Elgströms artikel är förstås slående. I flera av insändarna framhölls att skandinaver under depressionsåren klarat sig bättre än andra. Många, till exempel ordföranden för Svenska klubben, John Nordeen, menade att det var försvinnande få svenskar i Seattle som levde i fattigdom, och i den mån det förekom var det ”i de flesta fall sådana som bara var på genomresa”. Andra förnekade totalt existensen av fattigdom bland svenskamerikaner, till exempel en fru Selander från Bellingham. För att vara på säkra sidan hade hon tillfrågat vänner ”från alla sociala klasser” och ingen hade ”sagt sig känna till en enda svensk som levde i fattigdom”. En försäkringsmäklare, som ”arbetat i 20 år bland svenska och finska invandrare”, svor på att han aldrig hade träffat en enda behövande person ”med undantag av några få sjömän och skogsarbetare som genom egen förskyllan hade råkat i finansiella svårigheter”. Frågan är om förnekandet (eller åtminstone förminskandet) av den fattigdom som existerade bland en del svenska immigranter kan betecknas som medveten desinformation eller om det blott berodde på okunskap? Möjligen var det både och. I några fall tar man specifikt upp Hooverville; bland annat är det någon som menar att det måste ha

---

⁴⁴ *Svenska Tribunen* 12/4 1934.

⁴⁵ *Stockholms Tidningen* 14/12 1937, återpublicerad i *Svenska Posten* 13/1 1938.

⁴⁶ *Svenska Posten* 20 och 27/1, 5 och 24/2 1938.

varit Anna-Lenah Elgström och hennes artikel från 1934 som varit själva orsaken till *Stockholms Tidningens* lögnaktiga påståenden.⁴⁷

Bara i några få fall finner vi prov på avvikande meningar. Låt mig avsluta med ett sådant exempel. Det är en insändare från en arbetslös skogsarbetare som tydligtvis bodde, om inte i Hooverville så åtminstone i Skid Road-området. I sarkastiska ordalag beskriver han hur många av dem som förlorat sina arbeten och pengar under depressionen fått se sina drömmar om oberoende materialiserade i form av ”ståtliga hem i Hooverville”. Han vittnar också om det kyliga mottagande han fått då han kommit till Seattle efter att ha förlorat sitt jobb i skogen och hur han förgäves försökt ”bli bekant med sina landsmän inom föreningslivet och kanske träffa någon, som kunde hjälpa mig till arbete i stan’n, men jag blev så kyligt mottagen att jag fann för gott att ge upp den tanken och istället följa mina arbetsbröder till deras mötesplats ’Skid-roaden’[...]”.⁴⁸ Att kunna påräkna sina före detta landsmäns solidaritet om man råkat i olycka var alltså ingen självklarhet om vi får tro denne skogsarbetare.

”Detta är människor som vi skäms för” – men varför?

Uppenbart är att svenskarna i Hooverville, och överhuvudtaget existensen av fattigdom och armod bland svenska invandrare, var något som starkt upprörde sinnena. Förmodligen berodde det på att bilden på ett negativt sätt avvek från den självbild som odlades både för inre och yttre bruk bland den svenskamerikanska medelklass som vid det här laget hade lyckats etablera sig i det amerikanska samhället. Just under 1930-talet höll som nämnts den negativa diskursen kring svenska amerikaimmigranterns öden äntligen på att vända. Bilden av de svenska invandrarna förändrades successivt från lättlurade losers och fattiglappar till föreställningar om driftiga och hårt arbetande människor med rötter i landsbygden – svensk såväl som amerikansk – och med självklar hemorts rätt i den (vita) amerikanska drömmen. Detta kom sedermera att utgöra en (själv-) bild och en diskurs som skulle visa sig synnerligen seglivad, och som i ett strategiskt skede förstärktes och populariserades genom Vilhelm Mobergs romanserie *Utvandrarna*, utgiven mellan 1949 och 1959 – en diskurs som ända fram i våra dagar kommit att prägla mycket av den allmänna uppfattningen om den svenska migrationen till USA.⁴⁹ Detta oaktat att man inom såväl svensk som amerikansk forskning sedan flera decennier även intresserat sig för de svenska immigranterna i de amerikanska städerna. Trots dessa forskningsinsatser vet vi alltså fortfarande lite om de allra fattigaste och

---

⁴⁷ *Svenska Posten* 20/1 1938.

⁴⁸ *Svenska Posten* 24/2 1938.

⁴⁹ Jens Liljestränd, *Mobergland. Personligt och politiskt i Vilhelm Mobergs utvandrarserie*, Stockholm 2009, kap. 1.

mest exkluderade svenska invandrarna. Med dagens stegrade intresse för migrationsfrågor tycks efterfrågan på den här sortens kunskaper dock stor, något som inte minst spridningen av författaren Ola Larsmos tidningsartiklar, sedermera även roman, om slumområdet Swede Hollow i St. Paul tydligt visar.⁵⁰

Att berättelsen om svenskarna i Hooverville och andra svenska immigranter på samhällets botten aldrig fått plats i Den stora berättelsen om de svenska amerikaimmigranterna, kan också förklaras av att de svenska invandrarnas status i det amerikanska samhället under 1930-talet ännu inte var lika självklart positiv som den är i våra dagar. Att det vid tiden fortfarande florerade negativa stereotyper om svenska invandrare är välkänt inom forskningen. Det är också känt att främlingsfientligheten ökade starkt under mellankrigstiden.⁵¹ Många svenskamerikaner, i synnerhet från den uppåtsträvande medelklassen, kan därför ha upplevt ett intresse av att söka distansera sig från sina före detta landsmän i Hooverville (och Skid Road), vilket man alltså kunde göra dels genom att förneka dem, eller åtminstone hävda uppfattningen att de var försvinnande få, och dels genom att betona att de var fundamentalt annorlunda än ”äkta svensksinnade personer”. Och detta givet förtjänade de förstås inte heller att bli ihågkomna.

Referenser

Tidningar

Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning

Ny Tid

Seattle Times

Stockholms Tidningen

Svenska Journalen/Svenska Posten

---

⁵⁰ Berättelsen om Swede Hollow har ursprungligen en amerikansk lokalhistoriskt intresserad forskare att tacka för att ha blivit framlyft ur det förflutna, nämligen geografen David A. Lanegran som på 1970-talet intervjuade tidigare boende i bostadsområdet. Se Ola Larsmo, ”Välkommen till Swede Hollow, en svensk slum”, *Dagens Nyheter* 15/8 2013. Se också David A. Lanegran, ”Swedish neighborhoods in the Twin Cities: From Swede Hollow to Arlington Hills, from Snoose Boulevard to Minehaha Parkway”, i *Swedes in the Twin Cities. Immigrant Life and Minnesota's Urban Frontier*, Philip J. Anderson & Dag Blanck (red.), Uppsala 2001 samt romanen av Ola Larsmo, *Swede Hollow*, Stockholm 2016.

⁵¹ Rudolph J. Vecoli, ”Immigrants and the Twin Cities: Melting pot or mosaic?”, i *Swedes in the Twin Cities. Immigrant Life and Minnesota's Urban Frontier*, Philip J. Anderson & Dag Blanck (red.), Uppsala 2001, s. 17; Ulf Beijbom, *Utvandrarna och den stora depressionen. Svenskamerikaner i trettioalets malström*, Stockholm 2012, s. 34 ff.

Pacific Tribunen/Svenska Tribunen
Voice of Action

Litteratur och övrigt källmaterial

Alm, Martin, *Americanitis: Amerika som sjukdom eller läkemedel. Svenska berättelser om USA åren 1900–1939*. Lund 2002.

Beijbom, Ulf, *Utvandrarna och den stora depressionen. Svenskamerikaner i trettiotalets malström*. Stockholm 2012.

Depastino, Todd, *Citizen Hobo: How a Century of Homelessness Shaped America*. Chicago & London 2003.

Elgström, Anna Lenah, *Hollywood inifrån*. Stockholm 1934.

Elgström, Anna Lenah, *I örns tecken*. Stockholm 1934.

Gravelle, Randal, *Hooverville and the Unemployed: Seattle during the Great Depression*. Seattle 2015.

Jackson, Jesse, *The Story of Hooverville in Seattle*. Unpubl. sketch 1935, Seattle Public Library.

Jackson, Jesse, "The story of Seattle's Hooverville", i *Social Trends in Seattle*, red. Calvin F. Schmid. Seattle 1944.

Johansson, Anders, *Amerika. Dröm eller mardröm?* Kalmar 1996.

Lanegran, David A., "Swedish neighborhoods in the Twin Cities: From Swede Hollow to Arlington Hills, From Snoose Boulevard to Minehaha Parkway", i *Swedes in the Twin Cities: Immigrant Life and Minnesota's Urban Frontier*, red. Philip J. Anderson & Dag Blanck. Uppsala 2001.

Larsmo, Ola, "Välkommen till Swede Hollow, en svensk slum", *Dagens Nyheter* 15/8 2013.

Larsmo, Ola, *Swede Hollow*. Stockholm 2016.

Liljestrand, Jens, *Mobergland: personligt och politiskt i Vilhelm Mobergs utvandrarserie*. Stockholm 2009.

Menefee, Selden, "Studies in rugged individualism", I–VIII, *Unemployed Citizen*, dec. 1932 – jan. 1933.

Roy, Donald Francis, *Hooverville: A Study of Homeless Men in Seattle*. Unpubl. MA thesis 1935. University of Washington.

Schmid, Calvin F., *Social Trends in Seattle*. Seattle 1944.

Taramaa, Raija, *Stubborn and Silent Finns with "Sisu" in Finnish-American Literature: An Imagological Study of Finnishness in the Literary Production of Finnish-American Authors*. Oulu 2007.

Valentino, Alicia B. m.fl. (2016 a), *South Magnolia CSO Project, Seattle, King County, Washington. Results of Data Recovery at 45-KI-1200*, ESA Project Number D210630.02.

Wallengren, Ann-Kristin, *Välkommen hem Mr Swanson. Svenska emigranter och svenskhet på film*. Lund 2013.

Vecoli, Rudolph J., "Immigrants and the Twin Cities: Melting pot or mosaic?", i *Swedes in the Twin Cities: Immigrant Life and Minnesota's Urban Frontier*, red. Philip J. Anderson & Dag Blanck. Uppsala 2001.

Willis, Terry R., *Unemployed Citizens of Seattle, 1900–1933: Hulet Wells, Seattle Labor, and the Struggle for Economic Security*. Seattle 1997.

Internet

1940 Census, Official 1940 Census Website. National Archives: Dearborn, Seattle, King County, Washington, ED 40-267, Block 11.

http://1940census.archives.gov/search/?search.result_type=description&search.state=WA&search.county=King+County&search.city=Seattle&search.street=Dearborn#searchby=location&searchmode=browse&year=1940 (1/10 2016).

"Hooverilles and Homelessness" i *The Great Depression in Washington State Project*. University of Washington 2009. <http://depts.washington.edu/depress/hooverville.shtml> (5/2 2016).

Schwartz, Shelly, *History of the Dust Bowl*. <https://www.thoughtco.com/dust-bowl-ecological-disaster-1779273> (15/9 2016).

Smith, Joey, "A Tarpaper Carthage. Interpreting Hooverville", i *The Great Depression in Washington State Project* 2009. http://depts.washington.edu/depress/hooverville_seattle_tarpaper_carthage.shtml (1/3 2016).

The Norwegian-American Historical Association on Line.

https://www.naha.stolaf.edu/pubs/nas/volume30/vol30_02.htm (9/2 2016).

Valentino, Alicia B. (2016 b), *Tracing Change at Seattle's Finntown*. Speech on YouTube, January 27, 2016, King County WTD. <https://www.youtube.com/watch?v=tUD5PBJ4Oqg> (17/9 2016).